

26. Nuorisotyö

Nuorisotyölautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Lautakuntaan kuuluivat v. 1957 puheenjohtajana pastori Erkki Ervamaa, varapuheenjohtajana toimittaja Erkki Wiksten ja hänen erottuaan 29. 10. lukien sähköasentaja Tenho Hovi sekä muina jäseninä fil.maist. Henry Backman, lainop.yliopp. Orvo Kontio, rovasti Axel Palmgren, työntekijä Juho Pääkkönen, toimitsija Mauri Reutsalo ja valtiot.maist. Juha Rihtiemi. Jäsen Wikstenin tilalle valitsi kaupunginvaltuusto teknikko Esko Soinisen 23. 10.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli op. ja sair.as.joht. Eino Uski, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana kansak. tarkastaja Aarne Huuskonen, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana kansak.joht. Torsten Häggström sekä lastensuojelulautakunnan edustajana fil.maist. Kaarlo Helasvuo.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 11 kokousta, joiden pöytäkirjojen pykäläluku oli yhteensä 112.

Kirjeitä saapui kaikkiaan 1 802 ja lähetettiin 13 930. Lisäksi lähetettiin 12 kiertokirjettä nuorisojärjestöille.

Lautakunnan tärkeimmät päätökset. Lautakunnan päätöksistä mainittakoon mm. as-karteluhuoneiden vuokran määrääminen (22. 1. 9 §); työsuhteessa olevan henkilökunnan palkkojen korottaminen 1. 1. lukien samassa suhteessa kuin vastaavien viranhaltijoiden palkat (29. 4. 41 §); nuorisotyölautakunnan v:n 1956 toimintakertomuksen hyväksyminen (29. 4. 45 §); nuorisokahvilan tp. isännän viran täyttäminen (27. 8. 65 §); nuorisokahvilan vuosikortin hinnan määrääminen (15. 10. 85 §) sekä jaoston asettaminen valmistelemaan nuorisokahvilan ohjelmaa (29. 10. 92 §).

Esitykset. Lautakunnan tekemistä esityksistä mainittakoon mm. seuraavia asioita koskevat: huone- ja varastotilojen vuokraaminen lautakunnan käyttöön (22. 1. 10, 13 §, 26. 3. 34 §, 28. 5. 53 §, 15. 10. 84 §); talon Unioninkatu 27 tilojen käyttö tilapäisenä keskustan nuorisotalona (22. 1. 14 §); leirialueen ostaminen Vädöstä (12. 2. 23 §); kaupungin edustajien osallistuminen Moskovassa vietettävän ns. nuorison ystävyysviikon viettoon (26. 3. 35 §); lautakunnan talousarvioehdotus v:ksi 1958 (28. 5. 54 §); uuden jäsenen valitseminen eronneen tilalle vapaa-ajanviettokomiteaan ym. (15. 10. 83 §); Limingantie 96:ssa olevan, lautakunnan käytöstä vapautuneen kerhohuoneiston luovuttaminen jollekin nuorisojärjestölle (29. 10. 91 §); edustajan nimeäminen työnvälitystoimiston nuoriso-osaston toimikuntaan (17. 12. 107 §) sekä nuorisotyöttömyyden torjuntakäsymys (17. 12. 112 §).

Lausunnot. Lautakunnan antamista lausunnoista mainittakoon mm. seuraavia asioita koskevat: kaupungin kiinteän omaisuuden ja vuositilintarkastajien v:n 1956 kertomukset (29. 4. 39 §, 27. 8. 62 §); revisori Einar Lehdon tarkastuskertomus (29. 4. 40 §); kertomusvuoden nuorisomäärärahojen jako (29. 4. 44 §); aloite Vallilan nuorisotalon rakentamiseksi (28. 5. 55 §) sekä sosiaalisten apurahojen jakoperusteita harkitsevan komitean mietintö (27. 8. 60 §).

Nuorisotyölautakunnan lainavarasto. Kertomusvuonna hankittiin lainavarastoon uusia välineitä seuraavasti: Royal- sekä B & H merkkiset elokuvakoneet, Grundig-merkkinen magnetofoni, Zett 150-merkkinen rainakone, 2 kpl valonheittäjiä sekä 50 kpl pohjavaatteita.

Seuraavat luvut osoittavat lainavaraston käyttöä:

Lainattuja välineitä	Varastossa		Lainauskertoja	
	v. 1956	v. 1957	v. 1956	v. 1957
Telttoja ja niiden pohjia	353	349	830	1 406
Kenttäteittäjiä	22	20	61	77
Keittiövälineitä	827	94	1 187	424
Työkaluja	91	31	181	55
Teknillisiä välineitä	36	36	2 160	2 140
Äänilevyjä	574	596	2 365	1 840
Muita välineitä	245	225	723	794
Yhteensä	2 148	1 351	7 507	6 736

Kerhohuoneistot. Kerhokeskusten toiminta oli jo suurelta osalta saavuttanut vakiintuneet muodot, mutta joitakin pieniä vuokraus- ym. kysymysten tarkistuksia jouduttiin kuitenkin suorittamaan. Entisestä käytännöstä poikkesi eniten kertomusvuoden alusta käytäntöön otettu laskutustapa, jonka mukaan huoneiston käyttäjä joutui suorittamaan korvauksen kaikista varaamistaan vuoroista huolimatta siitä, käytettiinkö niitä vai ei. Aikaisemmin oli laskutettu ainoastaan todella käytetyistä tunteista.

Kantakaupungissa ja myöskin joillakin esikaupunkialueilla ilmeni jatkuvasti kokoon-
tummistilojen puutetta. Varsinkin tilaa vaativia tai muita ryhmiä häiritseviä toimintamuotoja, kuten tanhuja tai musiikkia harrastaville ryhmille ei pystytty osoittamaan läheskään riittävästi toimintatilaa.

Kertomusvuoden aikana suoritettiin Pasilan ja Karjalankadun parakeissa täyskorjaus ulko- ja sisämaalauksineen. Pieniä kunnostustöitä tehtiin Vallilan, Käpylän, Mäkelän, Stadionin ja Merimiehenkadun kerhokeskuksissa, Oulunkylän retkeilykeskuksessa ja Vattuniemen kesäkodissa.

Vuoden aikana aloittivat toimintansa Etu-Töölön ja Tapanilan kerhokeskukset sekä nuorisokahvila.

Etu-Töölön kerhokeskusta varten vuokrattiin SNNKY:n Liitolta Pohj. Rautatiekatu 23:sta juhlasali aputiloineen. Huoneisto oli kuitenkin yhtenä iltana viikossa luovutettava Helsingin Torvisoittokunnan käyttöön. Huoneisto oli 14 eri järjestön käytössä yhteensä 895 t.

Intiankadun kerhokeskusta käytti 4 järjestöä yhteensä 356 t.

Itä-Herttoniemen kerhokeskuksen käyttö vilkastui jatkuvasti. Käyttötunteja oli 514 ja käyttäjiä yhteensä 7 järjestöä.

Karhulinnan kerhokeskuksen kerhohuoneita käytettiin toimintavuoden aikana 2 413 t. Siellä toimineita järjestöjä oli 13.

Karjalankadun kerhokeskus oli syyskaudella kokonaan Mäkelän kerhokeskuksen poika-kerhojen käytössä. Huoneiston muina käyttäjinä oli 4 järjestöä. Käyttötunteja oli 408.

Kirkkomäen kerhokeskuksessa kokoontui 12 eri järjestöä. Huoneistoa käytettiin yhteensä 2 850 t.

Kulosaaren kerhokeskukseen saatiin kertomusvuoden kesällä rakennetuksi yksi kerhohuone lisää entisestä autotallista. Kerhohuoneita oli siten kolme, joiden lisäksi oli yksi askarteluhuone. Kerhokeskusta käytti 7 järjestöä yhteensä 925 t.

Kumpulan kerhokeskukseen kuuluvasta Limingantien kerhohuoneesta päätettiin sen pienuuden ja kylmyyden takia luopua vuoden lopussa. Kerhokeskusta käytti 5 järjestöä ja käyttötunteja oli 528.

Kumpulan Uimalan kerhokeskus oli käytössä ainoastaan vuoden alusta huhtikuun loppuun saakka, minkä jälkeen vuokra-aikaa ei enää saatu jatketuksi. Huone oli 6 seuran käytössä yhteensä 357 t.

Käpyrinteen kerhokeskuksen huoneistossa, joka oli käytössä viitenä arki-iltana ja sunnuntaisin päivällä, kokoontui 10 järjestöä. Käyttötunteja oli yhteensä 2 117.

Lauttasaaren kerhokeskuksen huoneistoa käytti 5 järjestöä yhteensä 897 t. Tämä toimintavuosi oli kerhokeskuksen ensimmäinen.

Liisankadun kerhokeskuksen juhlasalia käytettiin yksinomaan näyttämötoimintaa harrastavien seurojen, nuorisoteatterin ja lautakunnan näyttämökurssien harjoitus- ja esityspaikkana. Se oli käytössä kaikkina viikonpäivinä. Kerhokeskuksen huoneiston käyttötunteja oli yhteensä 1 571 ja siellä toimineita järjestöjä 17.

Malmin kerhokeskuksen molemmat huoneet olivat kunakin kertana saman käyttäjän hallussa. Huoneita käytti 5 eri järjestöä yhteensä 509 t.

Maunulan kerhokeskuksen kahta huonetta ei myöskään voitu luovuttaa samanaikaisesti eri käyttäjille. Huoneistossa toimineita järjestöjä oli 8 ja käyttötunteja 623.

Merimiehenkadun kerhokeskus oli jatkuvasti eteläisten kaupunginosien ainoa kerhokeskus ja siitä johtuen ylikuormitettu. Toimintavuonna saatiin lisää yksi huone, joka sisustettiin valokuvauslaboratorioksi. Huoneistossa toimi 21 eri järjestöä yhteensä 2 287 t.

Mäyränlinnan kerhokeskuksessa toimi 7 järjestöä yhteensä 675 t.

Pitäjänmäen kerhokeskuksessa toimi 7 järjestöä yhteensä 514 t.

Pohjois-Haagan kerhokeskuksessa, jota käytettiin vain iltaisin, toimi 12 järjestöä yhteensä 3 562 t.

Pukinmäen kerhokeskuksen käyttäjinä oli 4 järjestöä. Käyttötunteja oli yhteensä 596.

Päijänteentien kerhokeskuksen huoneistoa käytti 12 järjestöä. Edellisenä vuonna alkanut hiljainen kausi jatkui edelleen, mutta toiminta vilkastui kuitenkin osittain syyskuudella.

Ruskeasuon kerhokeskuksessa toimi 3 järjestöä. Käyttötunteja oli yhteensä 460.

Siltasaaren kerhokeskuksen käyttö jatkui vilkkaana. Huoneistossa toimi kaikkiaan 20 järjestöä yhteensä 1 920 t.

Stadionin kerhokeskuksen pöytätennisalin ja valokuvauslaboratorion kysyntää ei voitu tyydyttää. Sama koski osittain myös luentosalia, jota vuokrattiin vain, mikäli oma kurssitoiminta sen salli. Kerhokeskuksessa toimi kaikkiaan 42 järjestöä. Käyttötunteja oli 3 490.

Tapanilan kerhokeskus saatiin osittain valmiiksi lokakuussa ja toiminta siellä voitiin aloittaa aivan vuoden lopulla. Kerhokeskus, jossa oli kaksi huonetta, sijaitsi Tapanilan Erä -nimisen yhdistyksen urheilu- ja kerhotalossa. Huoneistossa toimi kaksi järjestöä yhteensä 37 t.

Töölön kerhokeskuksen kerhuhuoneiden kysyntä ylitti huomattavasti sijoitusmahdollisuudet. Yksi huoneista oli varattu yksinomaan järjestöjen tilapäiseen käyttöön, mutta sekin oli melkein poikkeuksetta varattu. Yhteensä oli huoneiston eri käyttäjiä 60, joista 24:llä oli vakinaisia vuoroja. Käyttötunteja oli kaikkiaan 2 002.

Unioninkadun kerhokeskuksen kaksi huonetta ja valokuvauslaboratorio kuuluivat eniten käytettyihin huoneistoihin. Kertomusvuoden lopulla saatiin tietää, että huoneistosta joudutaan luopumaan. Kerhokeskuksessa toimi 18 järjestöä yhteensä 1 750 t.

Eläintarhan askarteluparakeissa oli toiminta puutyöpuolella vilkasta, mutta metallipuolella jäi vuoroja käyttämättä. Askartelukeskusta käytti 6 järjestöä yhteensä 391 t.

Pasilan askarteluparakissa oli yksi huone sisustettu puutyöverstaaksi ja toinen pienempi huone valokuvauslaboratorioksi. Koska huoneiston kysyntä oli vähäinen, käytettiin sitä ns. avoimen linjan kokoontumispaikkana, jolloin pojat parakin hoitajan johdolla harrastivat erilaista askartelutoimintaa. Kertomusvuoden aikana oli parakki Pasilan seurakunnan käytössä 309 t.

Oulunkylän retkeilykeskuksen päärakennus kunnostettiin kertomusvuonna myös talvi-ikätyöiseksi. Yöpymistilaa oli 12 hengelle. Retkeilykeskusta käytti 10 seuraa.

Vattuniemen kesäkotii siihen kuuluvine alueineen luovutettiin samana iltana ainoastaan yhdelle järjestölle. Kaikkia sinne pyrkiviä järjestöjä ei kuitenkaan voitu ottaa vastaan. Kesäkotii hankittiin kertomusvuonna 2 valasvenettä, jotka saatiin kuitenkin niin myöhään, että niillä ennätettiin suorittaa vain 5 retkeilyä. Järjestöjen tilaisuuksia oli kesäkodissa yhteensä 56, kävijöiden lukumäärä oli 1 654.

Kerho- ja askartelukeskuksissa oli vakinaisia vuoroja 297 kerholla, minkä lisäksi huoneistoja luovutettiin myös tilapäiskäyttöön. Varauksien mukaan laskutettu kokonais-tuntimäärä oli 32 270 ja kertyi niistä 2 058 796 mk.

Nuorisokahvilaa (Haka-kerho) varten vuokrattiin Osuusliike Elannolta Siltasaarenkatu 6:ssa sijaitseva kahvilahuoneisto. Kahvila avattiin nuorisolle 3. 10. Sen isännäksi oli valittu 1. 10. Martti Nevalainen.

Haka-kerho, jonka nimisenä kahvila toimi, oli avoinna klo 18—22.30; sisäänpääsyn ehtona oli liittyminen kerhon jäseneksi. Ikärajana oli 15—21 v, jäsenmaksun suuruus oli 50 mk. Kertomusvuoden aikana liittyi kerhoon 1 799 jäsentä. Kerhossa järjestettiin ohjelmaa n. kolmena iltana viikossa, lisäksi siellä vieraili mm. musiikkiyhtyeitä. Kerhossa oli mahdollisuus tutustua päivän sanomalehtiin ja erilaisiin aikakauslehtiin sekä harrastaa

sitä varten varatussa huoneessa erilaisia pelejä, kuten koronaa, fortunaa, shakkia, pienoisbiljardia ym.

Nuorisotyölautakunnan omat kerhokeskukset. Käpylän kerhokeskuksessa toimi 89 poikaa ja 101 tyttöä, eli yhteensä 190 kerholaista. Kerhoja oli 25 ja niillä vuoden aikana kaikkiaan 1 016 tilaisuutta.

Hiihtoleiri pidettiin Pirttimäessä 27. 2.—4. 3., osanottajia oli 25. Kesäleiri oli Bengtsärissa 4.—15. 7. ja siihen osallistui 37 kerholaista.

Kerhokeskuksen johtajana oli edelleen hopeaseppä Heikki Kauppala. Tyttötyönjohtajana toimi 30. 4. saakka liikunnanohj. Tuulikki Valkama ja sen jälkeen nuorisonohj. Kyllikki Paturi. Muina ohjaajina toimivat Aira Kauppala, Raimo Hartikainen, Pentti Siimelä, Pauli Gröhn, Pirkko Poikolainen, Marjatta Kaukonen ja Veikko Silvennoinen.

Mäkelän kerhokeskuksessa toimi 73 poikaa ja 71 tyttöä, yhteensä 144 kerholaista. Kerhoja oli 18 ja niillä vuoden aikana yhteensä 548 tilaisuutta.

Talvileiri pidettiin Vihdin Pirtillä 23.—27. 2., osanottajia oli 29. Kesäleiri oli Bengtsärissa 15.—25. 7., osanottajia 39.

Kerhokeskuksen johtaja oli nuorisonohj. Sirkka-Liisa Luoto. Muina ohjaajina toimivat Aino Rytkönen, Airi Saarinen, Pentti Tirkkonen, Erkki Silvennoinen, B. Hyttinen, Olavi Varma, Meri Tammi, Maija Tavia, Olavi Joki, Risto Viljakka ja Elvi Saarnio.

Vallilan kerhokeskuksen toiminta jatkui entiseen tapaan yhteistyössä Kalliolan työkeskuksen kanssa. Kerhokeskuksessa toimi 441 poikaa ja 122 tyttöä, yhteensä 563 kerholaista. Kerhoja oli 45 ja niillä vuoden aikana kaikkiaan 2 563 tilaisuutta.

Kerhokeskuksen johtajana oli nuorisotyönohj. Toivo Harto. Tyttökerhojen ohjaajana toimi Kalliolan tyttöyöntekijä Hilka Rantanen. Edellisten lisäksi oli 28 muuta ohjaajaa.

Bengtsärin leirialuetta käyttivät kertomusvuoden aikana Käpylän ja Mäkelän kerhokeskukset, Sofianlehdon vastaanottokoti sekä eräät yhdistykset ja järjestöt.

Vierailut. Vuoden aikana kävi nuorisotoimistossa runsaasti vieraita eri puolilta maailmaa tutustumassa nuorisotyöhön. Vieraista mainittakoon erityisesti Moskovan kaupungin lähettämä nuorisovaltuuskunta.

Kurssitoiminta. Kertomusvuonna järjestettiin seuraavat suomen- ja ruotsinkieliset kurssit:

25 suomenkielistä kurssia:	Aika	Osanottajia	Kurssin johtaja
Näyttämöohjaajakurssi	1. 1.—30.	5. 30	Aino Lehtimäki
Elokvakoneenkäyttäjien kurssi	31. 1.—14.	2. 18	Heikka Niittynen
Nahkamuotoilukurssi	6. 2.—15.	2. 18	Erkki Silvennoinen
Kotikasvatuksen luentosarja	15. 2.— 5.	3. 110	G. v. Weissenberg
Taloudenhoitajakurssi	18. 2.— 8.	3. 14	Veikko Niemi
Nuorisonohjaajien peruskurssi	9. 3.—10.	3. 38	Kerttu Varjo
Teknillisten välineiden käyttökurssi	18. 3.— 1.	4. 28	Heikka Niittynen
Hyvän käytöksen kurssi	2. 4.—11.	4. 31	Tuomi Elmgren-Heinonen
Suunnistamiskurssi	16. 4.— 9.	5. 15	Heikka Niittynen
Retkeilykurssi	15. 5.—19.	5. 17	» »
Leirinjohtajakurssi	23. 5.— 6.	6. 18	» »
Moottoripyöräkurssi	11. 6.— 2.	7. 28	Dick Lundin
»	12. 6.— 5.	7. 30	Eino Smolander
»	4. 7.—30.	7. 22	Dick Lundin
»	10. 7.— 2.	8. 18	Eino Smolander
»	1. 8.—27.	8. 23	Dick Lundin
»	7. 8.—30.	8. 20	Eino Smolander
»	29. 8.—24.	9. 22	Dick Lundin
»	4. 9.—27.	9. 18	Eino Smolander
Elokvakoneenkäyttäjien kurssi	24. 9.— 8.	10. 23	Heikka Niittynen
Kotiseudun tuntemuskurssi	9. 10.—20.	10. 14	Leo Pesonen
Teknillisten välineiden käyttökurssi	23. 10.— 6.	11. 18	Heikka Niittynen
Lelujen yms. valmistuskurssi	23. 10.— 4.	11. 24	Toini Niemi
Leikkikurssi	4. 11.—26.	11. 23	Kerttu Varjo
Teatterikurssi	1. 9.—31.	12. 45	Aino Lehtimäki

7 ruotsinkielistä kurssia:	Aika	Osanottajia	Kurssin johtaja
Elokuvakoneenkäyttäjien kurssi	13. 2.—27.	2. 15	Kurt Forsman
Vanhojen tanssien kurssi	25. 3.— 5.	4. 20	Olof Lindqvist
Valokuvauskurssi	1. 4.—12.	4. 14	P.-O. Jansson
Teknillisten välineiden käyttökurssi	15. 4.—29.	4. 18	Kurt Forsman
S:n	7. 10.—29.	10. 23	» »
Viikonloppukurssi	5. 12.— 6. 12.	12	» »
Teatterikurssi	1. 9.—(jatkuu)	20	Henake Schubak

Nuorten moottoripyöräkoulutus. Kaupunginhallitus oli oikeuttanut lautakunnan järjestämään kurssija nuorten moottoripyöräkoulutusta varten sekä myöntänyt varoja taroitukseen. Etelä-Haagaan rakennettiin harjoitusradat ja koulutusparakki. Moottoripyörät saatiin lainaksi eräiltä liikkeiltä sekä tarvittava polttoaine lahjoituksena. Koulutus tapahtui 11. 6. —27. 9. välisenä aikana, jolloin järjestettiin 8 iltakurssia. Opetukseen osallistui n. 200 nuorta, iältään 16—21 v. Kouluttajina toimivat Dick Lundin ja Eino Smolander.

Kaupunkiin muuttavan nuorison opastustoimisto. Toimiston mainoksia pidettiin jatkuvasti rautatie- ja linja-autoasemilla. Samoin esitettiin opastustoimiston diapositiivilevyjä elokuvissa. Kertomusvuonna lähetettiin opastustoimiston esittelykortti 5 162:lle kaupunkiin muuttaneelle 15—23-vuotiaalle.

Toimistossa kävi vuoden aikana 580 uutta asiakasta, joista miehiä oli 288 ja naisia 292. Entisistä asiakkaista kävi uudelleen 117 miestä ja 143 naista, yhteensä 260 henkilöä. Kaikkiaan kävi asiakkaita 840. Puhelinohjauksia oli 700.

Uudet asiakkaat jakautuivat käyntinsä syyn perusteella seuraavasti:

Käynnin syy	% kaikista käynneistä	Käynnin syy	% kaikista käynneistä
Opiskelu	30.0	Vapaa-ajan harrastus	15.0
Työasiat	20.0	Muut asiat	27.0
Asuntoasiat	8.0		
		Yhteensä	100.0

Uusista miespuolisista asiakkaista oli 64 % sekatyöntekijöitä, 10 % ammattityöntekijöitä sekä ammatti-, keski- tms. koulun käyneitä 26 %. Naisista oli kotiapulaisia 60 %, ravintola- tai sairaala-apulaisia 15 %, ammatti-, keski- tms. koulun käyneitä 7 % sekä sellaisia, joiden ammatti oli tuntematon 18 %.

Menot ja tulot. Nuorisotyölautakunnan menot kertomusvuonna olivat yhteensä 43 445 228 mk. Tuloja oli seuraavasti: askartelutarvikkeiden korvaukset 141 476 mk, kerhohuoneiden vuokrat 2 058 796 mk, lainavaraston sakkomaksut 3 800 mk sekä kesä- ja talvileirien osanottomaksut 69 600 mk, yhteensä 2 273 672 mk.